

ингаляции из лекарственных трав. Людям, склонным к болезням органов дыхания, рекомендуется выращивать в доме как можно больше комнатных цветов, которые вырабатывают кислород. В целом профилактика болезней органов дыхания состоит в здоровом и активном повседневном образе жизни.

Таким образом, для определения оценки эффективности развития здравоохранения, формирующей человеческий капитал, возникла необходимость скорректировать показатели с настоящими проблемами. Следует рассмотреть в качестве предложения такие показатели, как ожидаемая продолжительность здоровой жизни, показатели, связанные с охраной здоровья матери и ребенка, смертность от болезней системы кровообращения, коэффициент смертности от туберкулеза, заболеваемость населения активным туберкулезом, коэффициент смертности трудоспособного населения, % населения, имеющее избыточный вес, коэффициент смертности от болезней органов дыхания.

Список литературы

1. Статистический ежегодник Республики Беларусь: статистический сборник. Национальный статистический комитет Республики Беларусь. Минск, 2019.
2. Сердечно-сосудистые заболевания. Всемирная организация здравоохранения. URL: [https://www.who.int/ru/news-room/fact-sheets/detail/cardiovascular-diseases-\(cvds\)](https://www.who.int/ru/news-room/fact-sheets/detail/cardiovascular-diseases-(cvds)).
3. Социальное положение и уровень жизни населения Республики Беларусь: статистический сборник. Национальный статистический комитет Республики Беларусь. Минск, 2019.
4. Ожирение и избыточный вес. Всемирная организация здравоохранения. URL: <https://www.who.int/ru/news-room/fact-sheets/detail/obesity-and-overweight>.
5. Ожирение и избыточный вес. URL: <https://www.who.int/features/factfiles/obesity/ru/>.

Сгорова О.В.

к. е. н., доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень

Перч А.А.

*здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності «Облік і оподаткування»,
Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава, Україна*

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ

На ринку праці останніми роками все більш популярною стає дистанційна робота, яка є дозволяє працювати, вести бізнес, навчатися у більш зручних умовах та з іншими перевагами. Відповідно до статті 60 Кодексу законів про працю України дистанційна (надомна) робота це форма організації праці, при якій робота виконується працівником за місцем його проживання чи в іншому місці за його вибором, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, але поза приміщенням роботодавця. [1]

Засади праці надомних працівників викладені у Конвенції «Про надомну працю» [2], в якій під терміном «надомна праця» розуміють роботу, яку особа, що називається надомником, виконує:

- за місцем її проживання або в інших приміщеннях за її вибором, але не у виробничих приміщеннях роботодавця;
- за винагороду;
- з метою виробництва товарів або послуг, згідно з вказівками роботодавця, незалежно від того, хто надає обладнання, матеріали або інші ресурси, що використовуються, якщо тільки ця особа не має у своєму розпорядженні такої міри автономії та економічної незалежності, яка потрібна для того, щоб вважати її незалежним працівником відповідно до національного законодавства чи судових рішень.

Особи зі статусом найманих працівників не є надомниками в розумінні цієї Конвенції лише через факт виконання ними від часу до часу роботи вдома, а не на своєму звичайному робочому місці [2].

Дистанційно працювати можуть працівники креативної індустрії: письменники, художники, дизайнери, архітектори, майстри з шиття, в'язання, відеоблогери тощо. Досить часто дистанційно працюють фрілансери у сфері ІТ-технологій. Також це юристи, менеджери, економісти, бухгалтери, репетитори, консультанти в будь-якій сфері. Але не можна виконувати дистанційно роботу, яка так чи інакше потребує прямого контакту з людьми (наприклад, роботу перукарів, масажистів, лікарів), роботи зі стаціонарно змонтованим обладнанням чи роботи з конфіденційною інформацією, яку не можна виносити з приміщення або бази даних.

Проте, на початку 2020 року багато людей в усьому світі змушені були змінити умови своєї праці. У зв'язку з пандемією COVID-19 багато країн, у тому числі й Україна, ввели карантинні заходи, що передбачають переведення на дистанційну роботу, яка мінімізує ризик погіршити стан свого здоров'я та здоров'я оточення. У штатному режимі в умовах карантину працюють лікарі, поліція, продавці продуктових магазинів, держслужбовці та інші працівників, яких неможливо перевести на дистанційну роботу.

Зараз, на нашу думку, в одному з найскладніших становищ опинились працівники освіти, особливо шкільної, оскільки більшість шкіл донедавна не мали досвіду дистанційного навчання. Частина шкільних вчителів публікують список завдань на сайті школи, деякі видають завдання у групах у додатку Viber або проводять відеоконференції у програмному забезпеченні Skype. Найпрогресивніші педагоги обирають ресурси для дистанційного навчання на кшталт Zoom, Cisco Webex. Class Dojo або Google classroom. Великою допомогою вчителям є проект «Всеукраїнська школа онлайн» з відеуроками, записаними найкращими вчителями країни. Аби показати яким чином можна організувати навчання дистанційно Міністерство цифрової трансформації запустило безкоштовний онлайн-курс про організацію дистанційного навчання. Освітній серіал «Карантин: онлайн-сервіси для вчителів» є на сайті Дія (osvita.diia.gov.ua). Його мета – познайомити вчителів із сучасними сервісами віддаленої роботи, показати, як їх можна використовувати у навчальному процесі. [3]

Дистанційна форма організації праці має свої переваги та недоліки як для працівника, так і для роботодавця.

До основних переваг дистанційної роботи для працівника можна віднести:

- гнучкий вільний графік роботи, працівник самостійно розпоряджається своїм часом, визначає що й коли робити, планує час відпочинку та праці, може працювати тільки в найбільш продуктивні для себе години;
- можливість працювати вдома (що особливо важливо для маломобільних громадян або батьків малолітніх дітей);
- відсутність транспортної проблеми, змога заощадити свій час і гроші на проїзді до роботи;
- максимально комфортні умови праці – персоналізоване робоче місце, одяг, температурний режим, харчування тощо;
- можливість економити на оренді робочого приміщення;
- відсутність територіальних обмежень – можна дистанційно працювати на кампанію, що має офіс в іншому місті або країні;
- відсутність необхідності «підлаштовуватись» під колектив, виконувати роботу за колегу («підміняти»);
- створення оптимального балансу між роботою та сім'єю.

Використання дистанційної праці надає певні переваги й роботодавцям, зокрема:

- можливість заощадити на оренді та обслуговуванні приміщень та на обладнанні робочих місць;
- можливість запровадження відрядної форми оплати праці, тобто платити за виконану роботу, а не за години, проведені на робочому місці;
- можливість залучати висококласних фахівців з різних регіонів або країн, при цьому можлива економія на оплаті праці;

– відсутність необхідності турбуватись про атмосферу у колективі тощо.

Але крім переваг дистанційна форма організації праці має й недоліки:

– для працівника це: додаткові витрати на обладнання та утримання робочого місця; необхідність самостійно планувати графік робіт, результат роботи, яка залежить від власної відповідальності та самоконтролю; неможливість перейняти гарний досвід від більш професійних колег; відсутність «живого» спілкування, що може викликати депресивний стан;

– для роботодавця, який обирає таку форму відносин з працівниками це: відсутність контролю за процесом виконання роботи; менша зацікавленість дистанційного працівника в розвитку організації.

Як бачимо, переваг у дистанційній роботі більше, ніж недоліків, саме тому таку форму організації праці нині обирають все більше людей в усьому світі.

Список літератури

1. Кодекс законів про працю України: кодекс від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (редакція станом на 02.04.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 21.04.2020).
2. Конвенція «Про надомну працю» № 177 Міжнародної організації праці (підписана Україною 20 червня 1996 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_327 (дата звернення: 21.04.2020).
3. Школа он-лайн: як карантин впливає на навчання? *Гзречка*. URL: <https://gre4ka.info/statti/58263-shkola-onlain-iak-karantyn-vplyvaie-na-navchannia> (дата звернення: 21.04.2020).
4. Кузьмін О.Є., Солярчук Н.Ю. Фріланс та загальна характеристика фрілансера. *Науковий вісник НЛТУ України*. НУ «Львівська політехніка», 2012. Вип. 22.7. С. 375-380.

Кічурчак М.В.

*д. е. н., доцент, професор кафедри економіки України,
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, України*

ЧИННИКИ СТРУКТУРНИХ ЗМІН ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАДАННЯ СУСПІЛЬНИХ БЛАГ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

У зв'язку з інтеграційними прагненнями України та необхідністю гармонізації чинної системи бюджетних видатків виникає потреба у визначенні чинників структурних змін в системі державного регулювання виробництва суспільних благ в економіці України. Додатково це зумовлене й необхідністю виявлення найбільш доречних способів поліпшення результативності забезпечення суспільними благами цієї сфери в нашій країні.

Структура бюджетних видатків в Україні у 2000-2018 рр. характеризувалась суперечливими тенденціями порівняно з Польщею та країнами ЄС. До 2013 рр. за такими видами бюджетних видатків, як загальнодержавні функції, національна оборона, житлово-комунальне господарство, охорона здоров'я наша країна за характером структурування наближалась до параметрів країн ЄС, у тім числі й Польщі. Це свідчило про наміри України гармонізувати окремі види видатків зведеного бюджету, у тім числі й на соціальну сферу з європейськими стандартами. Частка видатків на загальнодержавні функції у країнах ЄС мала тенденцію до скорочення, а в Україні – зростала (хоча і непослідовно); на національну оборону та житлово-комунальне господарство – зменшилася; на охорону здоров'я – збільшилася в усіх країнах.

У 2014-2018 рр. в Україні відбулася переструктуризація видатків зведеного бюджету, що призвела до збільшення частки видатків на загальнодержавні функції, національну оборону, суспільний порядок і безпеку, житлово-комунальне господарство (скорочують, починаючи від 2015 р.), у зв'язку з необхідністю перебування у напіввійськовому стані і відновленням інфраструктурних об'єктів. У 2014-2018 рр. за структурними характеристиками видатків зведений бюджет України був подібним до тих параметрів, що існували в Російській Федерації [1, с. 318]. Це свідчило про зміцнення підтримки силових структур РФ, зовнішнім